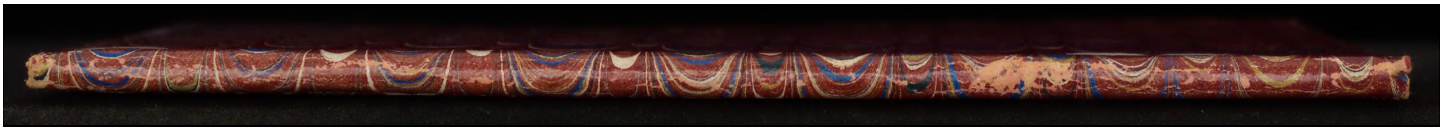
325

C

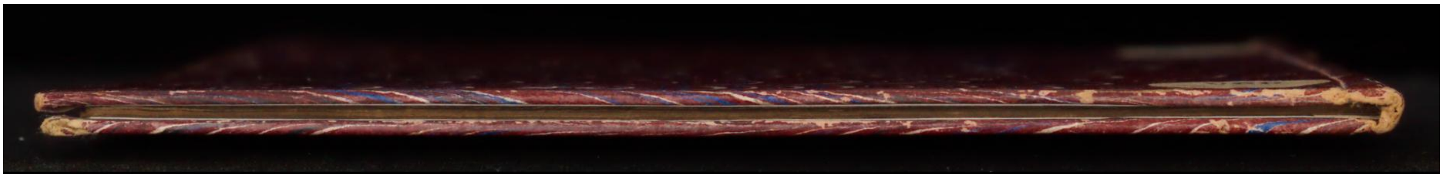
231

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

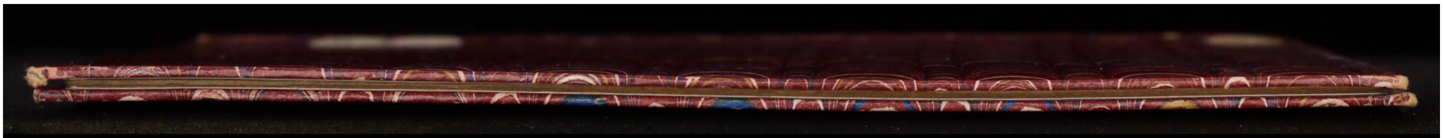
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

333.

FRIDERICI SPANHEMII F.
S. Literar. & Antiquitat. Prof.

52
Kl. 64.
325 C 231

ORATIO
PRO
ERIGENDIS ANIMIS
IN HAC REIP. BATAVÆ CONSTITUTIONE.

DICTA

In Laborum Academicorum aditu, poſt Ferias longiores,
A. D. xv. Kal. Octobr. CIↃ IↃ CLXXII.

LUGDUNI-BATAVORUM
Ex Officinâ ADRIANI SEVERINI,

CIↃ IↃ CLXXII.

477 k.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

QUotiens (*Magnifice Rector*, *Curator Academiæ Illuſtris*, *Ampliſſimi Urbis Proceres*, *Diſciplinarum Profeſſores Celeberrimi*, *Cæterique quotquot adeſtis hujus Athenæi vel Fautores Eximii*, *vel Hoſpites Honorati*, *vel Studioſi longè Deſideratiſſimi*) quotiens hominem reputo cum animo meo volventem mente res magnas, molientem ardua, cogentemque ſub leges ſuas quæ mox fata intervertunt, totiens cernere mihi videor ſollicitam imbellium formicarum gentem, quæ in futurum providæ nec futuri præſagæ diſcurrunt, accervant, fatigantur, molitæ majora viribus, mox ſeu mole opprimendæ, ſeu aquis obruendæ, ſeu conterendæ pede inimico, ſeu titione ſuccenſo aut conceptis flammis in favillas abituræ. Ita ſanè eſt, *fertur gens hominum rapidis obvia fatis*, *Incerta ſui*: Concipit ille animo, concepta uſque & uſque fovet, jam partui proxima, quem in ipſo laborum ac niſuum apparatu aut vita aut fortuna deſtituit, fugaci inanium ſperum imagine. Proram iſte portui obvertit, portumque animi quadam præſumptione tenet, qui mox gravi tempeſtatibus cœlo, collectis imbribus, colliſis nimbis, oceano intumeſcente, ac tumultuantibus ventis, vel in portu naufragium patitur, vel mutatâ velificatione ac curſu retrogrado

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

in oppoſitam jactatur continentem. Adeò eventum nemo mortalium præſtet, fatalem ſemper, ac reſpondentem cogitatis non Hominis ſed Numinis, quod Ariſtotelici mobilis inſtar Sphæros inferioris orbis, rationalis maximè, vi quadam arcanâ ducit reducitque. Quorſum iſta ſpectent fortean hæretis, Auditores, ſuſpenſi animis ac cogitatione: Nec indè noſtra exorſa fuiſſet oratio, niſi fallacis prudentiæ & obnoxiæ fatorum legi cùm ipſemet ego forem argumentum, quem multa nuper in uſus veſtros, in commoda publica agitantem, objectis morbi repagulis & fractis exanguis propemodúm corpuſculi viribus, ſtitit Summus rerum Arbiter, ac intrà ſtragula diu ſatis compeſcuit; tùm verò triſti ejuſdem oculos noſtros imagine paſcerent publicæ, in quas repentè deſierunt mala noſtra, calamitates, inclinata momento Reſpublica, oppreſſa Libertas, avulſæ hoc Corpore partes, Provinciæ ut viſæ ſic victæ, Munimenta non capta ſed tradita, ſimul & Flumina ſuperata & hoſtium Vota, hinc Sacra profanata, adſtrictus compedibus Miles, miſſus ſub jugum Civis, Pallas noſtra in Martem verſa, Virtus ferè omnis fracta, Æraria exhauſta, Animi conſternati, adhæc facti ex Horatiis fratribus Syllæ Cinnæve, haud longâ dominatione, mox nati civiles motus, mixtæque diſſidiis ac turbi

turbis Societates. Proh vocum, ſed magis cogitationum acerba! Ergone, quando hodie proximus ardet Ucalegon, & tantùm non Hannibal ad portas, extrema terrâ marique comminatus, nec niſi bellorum quaquaverſùm apparatus eſt, fugam nos trepidi meditabimur? Ergone, Muſis valere juſſis, iſtæ in Florentiſſimâ hac ſede ut in deſerto quodam verſarentur? aut difflueret ſtudioſa cohors anxiâ futuri ſollicitudine? cui hoſtis Gallo Britannove ſævior incumbit otium, voluptates, comeſſationes, & quicquid malorum

— *improba Siren*

Deſidia

ac mollis inertia in animos diffundunt. Me ſanè, AUDITORES, potiori jure his cancellis, hoc acroaterio, his ſtudiis prohiberent non quidem attritæ laboribus, non ætate langueſcentes, non otio enervatæ, non ſenilibus curis confectæ, aut mœrore quodam depaſtæ vires, ſed tamen longiore morbo ac diuturnis languoribus haud ità pridem adflictæ, ac in medio ætatis, quod Literatorum ſæpè fatum, propemodùm interceptæ. Sed verò abſit deinceps omnis aut incurſuri in nos militis, aut ingruituri rursùm mali formido! abſit inferiores ſimus vel animis vel ſtudiis vetuſtæ Laconum genti, qui præliis

committendi, tubas inter & claſſica, Muſis nihilo minùs immolaſſe traduntur! Dumque mala noſtra attentiùs apud me penſitarem, duxi pretium operæ, illis ipſis quibus me munitum ſentio erectumque animi fulcris, veſtris, Lectiſſimi Juvenes, formidinem excutere omnem, ac metum inanem abſtergere, animoſque hac oratione facere, non certè apparatâ, ut quanto ſuprà meticuloſum vulgus ſapimus, tanto etiam erectioribus mentibus, velut ex arcis quodam munimento, non deſpiciamus quidem, adſpiciamus tamen minacem hoſtem, vel omni ex parte imminentem, immotique ac cœlo defixi probemus Sapientum illud effatum, *quo timoris minùs eo minùs periculi.*

Ignavos quondam cives trepidanteſque infamiâ, quo pœnæ genere nullum atrocius, notavit Lacedæmon. Avocari molles & ſine corde viros ſegregarique Lex divina juſſerat, ne peſſimo exemplo ſociorum corda pari ignaviâ colliqueſcerent. Nec averterent Dii immortales infelicius omen contendebant Romanorum vota, quàm conſternatum terrore militem, Craſſis, Pompejis, Antoniis, Maxentiis, aliiſque, proximæ cladis certiſſimum vatem. Et verò mirari deſinent, quotquot fictâ ſibi paventium imagine intelligent, his ipſis anxius quos metus invaſit

glaciari derepentè ac rigere animum, cor flacceſſere, judicium turbari, obtundi ingenii aciem, balbutire linguam, caligare oculos, ora continuò pallescere, comprimi omnem corporis motum, remitti artuum nexus, ſolvi frigore membra, totamque hominis compagem luxari, inopibus conſilio, verbis, opere, ac minimè natis rebus ſeu ſtatuendis providè ſeu agendis fortiter. Adeò quicquid hoc fonte vel actionum vel conſiliorum proficiſcitur turbatum ſemper, pernicioſum ut plurimùm, fauſtum ac ſalutare nunquàm. Atque hinc fuſi totiens inſanâ formidine invicti aliàs exercitus, actus in fugam miles, peſſundata res publica privataque, & nondùm conclamatis rebus itum ad deſperata conſilia, atque hoſtilibus armis, ruinâ quaſi factâ, permiſſa in Provincias, in Urbes, in Caſtra, in dulciſſimos Lares exitialis invaſio. Nec in detrimentum modò fit vitæ fortunarumque quicquid metu fit, verùm & innocentiæ, peccarique ut imprudentiâ ſolet ſic conſcientiâ ſceleris, nec quocunque modo ſubducat ſeſe diſcrimini penſi quicquàm habet formidoloſus, per fas & nefas quâ datâ portâ evadere geſtiens; quomodò vel credentium Patrem formido induxit conjugis ut pudicitiam mendacio proſtitueret, Jonam ut deſerto vadimonio ventis ſeſe potiùs quàm Deo crederet, Pe-

trum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

trum ter ut illum abnegaret, cujus ſuperbire debuerat inſignibus ac diſciplinâ, Nicodemum ut ſimulatâ impietate neſciret interdiu quem noctu venerabatur, ſtrenuos ſæpè Duces ut, nullâ perjurii, nullâ ignominiæ æternùm inurendæ religione, hoſtibus turpiter concederent, innumeros autem omni ævo ut deſciſcerent à fide majorum, ac Chriſto Domino, non uno illi ſacramento obſtricti, trepidantes repudium mitterent, quandoque etiam Heroës, etiam Origenes, Euſebii, Marcellini, Viri id genus in Eccleſiâ principes. Quapropter id ſibi quoque datum negotii jam olim crediderunt ſapientiſſimi Legumlatores, fortiſſimi Duces, ac ſummus Chriſtianæ militiæ Imperator Chriſtus, ut à ſuorum animis illi quidem civium, iſti militum, hic diſcipulorum metum omnem ſummoverent, ac triſtia ſi quæ eſſent omina in læta, pavoriſque argumentum in fiduciæ aliud prudenti conſilio converterent. Ita enim feciſſe legimus micantia in aciem fulmina Periclem, Epaminondam mugientia tonitrua, luminarium deliquia Phocionem, Craſſum hoſtiæ viſcera manibus elapſa, Scipionem exta deficientia, Graccum quaſſatum terræ motibus in Piceno campum, rubentes ſanguineo colore clypeos Sertorium, triſtes occurſantis filiæ lachrymas Æmilium, pronum in terram caſum Cæſarem, &

Afri-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

Africanum, & tenentem Britannicum ex Normanniâ litus Guilielmum. Sed & ecce nihil territum ſummis difficutatibus Moſé, res ſuæ Gentis oppidò anguſtas in ſubſidii divini præſagium, & Chriſtum Servatorem afflicta Eccleſiæ tempora, cruces, labores, certamina in virtutis ſtimulum, & conſtantiæ trophæa, & triumphandi hoſtis fiduciã, haud vanis auguriis commutantes. Ut omninò quod de Leonis indole tradunt rerum Africanarum Scriptores, fugiententem ſequi ac trepidantem diſcerpere, contrà verò inſectantem & qui modò fortis apparet fugere, id ipſum de aggreſſorum ut pridem ſic nuperrimè Hoſtium ingenio experientia non una comprobarit. Nihil nunc dicam, Auditores, terreri nos ut plurimùm non verâ ſed fallaci ſpecie,

Quod finxêre timent,

malum nos abſens, frequenti in perniciem noſtram commento, præſens ſiſtere, alienum ſępè, ut naufragas Athenienſium naves Thraſyllus, noſtrum ducere, miſeros antè calamitatem, quando *plus dolet quàm neceſſe eſt qui antè dolet quàm neceſſe eſt.* Nihil urgebo pariter ferè eſſe comparatum cum hoc affectu tremoris, ſævientis belli qualiter graſſantis contagioſæ luis temporibus, quibus ſit à re nullâ metuendum magis quàm à trepidantium metu, ut quos hujus-

formido, hos ipſa jam peſtis quadantenus inceſſerit. Vix enim mali ſpecies ac terroris imago phantaſiam ſubiit, quum ecce fugaces verſùm præcordia, ut vitæ quandam arcem, ſpiritus velociùs inſequitur, inque partes reliquas velut exangues & exanimes agit vis imaginatrix fortiùs, imprimitque ut molli ceræ conceptam mortis imaginem. Niſi fortè placet ſulphureus fomes, pyriuſve pulvis, qui ut ignem admotum illicò concipit, ita & corpus repentino metu perculſum admotum phantaſiæ vi quadam attractrice infeſtum ac peſtiferum ignem. Nihil quoque referam metu quandoque ſeu intempeſtivo ſeu immodico prodi ſaucias occultis ictibus mentes, quas terrefacit non jam mors ipſa ſed mortis phantaſma, ut etiam formidinem quidvis inducat, ut metuant tuta omnia, omnia ducant inimica & in perniciem veluti ſuam conſpirantia, vel inanem umbram, vel phantaſiæ ſpectrum, vel fallacem rumuſculum, exprimentes trepido animi motu *trepidationis* illum de quo Aſtrorum diſciplina, ac referentes pectoribus *volumen* illud *explicatum* divini Vatis, in quo nil ſcriptum intùs & à tergo præter lugubre carmen & lamentantium voces. Sed neque proſequar verbis haud quicquam eſſe libertati noſtræ metuendum, quamdiu veram intelligimus libertatem, quam ſtudioſiſſima hujus

præ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

præ cæteris Gentibus, in æquabili mente, animo obfirmato, ferre nato quaſcunque vices ac vincere opes, cupiditates, lenocinia, fortunam ipſam, ac denique mortem, Spartanorum ſcil: illa, collocavit. Veruntamen iſtud dicam, quod familiam in hoc ordine ducit, quotquot ita ſunt affecti nec Dei providentiam nec res humanas ſatis aſſequi cogitando. Quid enim? ſi quâ hæ reguntur providentiâ, nec incertis vagatur fortuna caſibus, ſi quod Reges in ipſos Dei imperium eſt, cuncta nutu moventis, quibus, obſecro! adſpiciemus oculis minaces Principum dextras, populis terriſque ſuperbos Regnatores, omnium quas adeunt (dixit ille) latrones Gentium, totique modò poſſent humano generi exitium machinatos? niſi illis ipſis quibus ſævientes quandoque divinitùs peſtes, aut ferientia fulmina, aut depaſcentium locuſtarum exercitus, non tam vindicis Dei flagella quàm caſtigantis Patris flagra, ſed tamen vultus velut ad vindictam componentis, ac ventilantis ſubindè hominum genus, ne altiſſimo otio ac luxurie nimiâ labem animis immedicabilem contrahat. Qui ſævientes Oceani fluctus clauſtris ac repagulis ſiſtit, ſuaſque intrà margines ac crepidines molibus coërcet, huicne forsàn operoſius eſſe putaremus conſtringerè ferocientes terrarum Dominos, clavos figere

 elatis

elatis nimiùm verticibus, tumentes ſpiritus compeſcere, ac ponere modum affectibus, ambitioni metas, & regiæ piraticæ terminos quos iſta vi nullâ copiarum, nullis fœderibus, aut molitionibus excedat? Qui ſua ſingulis fata diſponit, paſſerculos, capillos, gramen in numerato habet, huncne opinaremur permittere alienæ quantumvis Imperatoriæ libidini hominum vitas, fortunas, libertatem, Gentes integras, Reſpublicas, Civitates, Caſtella, Municipia, quorum iſta periodos pro arbitratu circumſcriberet? Imò ridet quodammodò Deus conſilia mortalium, verſatque celeri turbine; ut riſit quondam inſtructos in perniciem Pharaones, Sancheribos, Hamanes, Antiochos, futuros etiam hoſtibus in quos moverant imprudentes ſalutis adminicula & inſtrumenta. Quamque ducat hominum mentes, in ſummo etiam faſtigio dignitatum, vel ſubitaneæ converſiones rerum omni ævo docuerunt, illorumve exempla Principum quos repentino animorum motu in oppoſita conſilia flexit, quique imminentes primùm ultricibus armis ferroque minaci, ut Hieroſolymitanis quondam Alexander, Mamertiis Pompejus, Romanis Martius Corolianus, Antiochenis Theodoſius, Genuenſibus Ludovicus Francorum Duodecimus, nec plura congeram, mox, flexanimi inter-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

intercedente Providentiâ, flagrantes iras poſuêre porrecturi amicitiæ dextras. Hæc quanquàm obvia & cum lacte Chriſtiano ferè hauſta, quæque adeò pueri novimus vixdùm ære loti, ſi tamen ſederent animis noſtris altiùs infixa, tum ſanè foret ut quantumvis difficillimis rebus nec anxius nos metus de gradu dejiceret, nec quæreretur in turpi fugâ præſidium, nec de transferendis ſedibus ac deſerendâ ſtatione cogitarent ſuæ Reipublicæ probra ac dehoneſtamenta. Et qui in eâ temporum quam dico calamitate fugam accelerant, ſapere cum illo mihi videntur qui ſollicitus ne ruerent ſuſpenſi Cœlorum fornices fugam extrà Mundi clauſtra mente agitabat ſuâ. Quod enim, dum vagatur incertis erroribus miles, & quaquaversùm ſeſe diffundunt bellorum incendia, quod (inquam) aſylum atque perfugium? Quibus in antris tuti diliteſcere? Quæ loca ſerpenti malo inacceſſa, niſi fortè quà Sidus adurit, aut quà riget Arctos? Atque ità fugacem trepidantemque perſequitur ſors mala virum, hoc ſemet ipſum quiſque modo fugit, quod ſubterfugitur unò loco diſcrimen ſubitur altero, fugitur non effugitur, parique trahuntur deſertores illi fato quo profugus quondam Siſera, quo maria trajecturus Jonas, quo in Ægyptum ſecuritatis ergò meditati apud ſanctiſſimum Vatem Iſraëlitæ,

conſilio omnes ſuo perituri. Et quicquid declinari poſſit dextra longa Regibus, non tamen illa quæ longior Regum principi, cui nec aggeſti montibus montes, nec minax Turris, nec ſublimes Edomis arces, nec abdita terræ viſcera, nec marium terrarumve intercapedines mortalium quemquam facilè ſubduxerint.

Sed verò nimis generalia iſta videri poſſint, AUDITORES. Propiora ſunt in quibus fiduciæ noſtræ præſidia collocemus. Præterquàm enim id LEYDA noſtra ſingulari Dei beneficio conſecuta eſt, ut ſit Orbis hujuſce veluti centrum ac meditullium, cui non facilè committat ſeſe hoſtilis exercitus, cujuſque ex ſalute patriæ illa æſtimari poſſit: Præterquàm ſacer hic ut ſuavibus Muſis ſic ferocienti quatumvis Militi locus eſt, qui ad iſtarum manſuetudinem, quanquàm reliqua omnia ferro vaſtaret, ferociam ut plurimùm depoſuit, pepercitque iis etiam ſedibus quæ vel Zenones, Pindaros, Euripides, Ovidios, Muſarum id genus Sacerdotes naſcentes exceperant: Si quid præterea ad loci ſecuritatem conferunt viarum undequaque anguſta, intercluſa itinera, aggerum jactæ moles, valla circumducta, exeuntes in arva in campos aquarum gurgites, adhæc medii exercitus, vigileſque excubantis præ foribus PRINCIPIS oculi,

ſuſti-

ſuſtineo ego vix eſſe ſedem aliam quæ, compoſitis hiſce ad bellicam calamitatem temporibus, majorem ſalutis fiduciam Literarum cultoribus præſtet. Sed quid ego Urbis noſtræ præſidia memoro, dum majora cernimus quibus labenti nuper Reipublicæ & omni ex parte laboranti occœpit ſuccurrere clementia Numinis. Eia ô Batavi! cujus vel ductu vel imperio factum noviſſimè eſt ut ſubſiſterent, pavore veluti quodam circumfuſæ, victrices Gallorum copiæ, quibus factus eſſe aditus videbatur in Provinciæ hujus viſcera ac penetralia? Et quàm fauſtis mox ominibus, velut ex denſiſſimâ caligine, faciente Providentiâ, optata lux adparuit, optata (inquam) magis quàm expectata? Quum vidimus conſpirare in ſalutem Reipublicæ inſtabiles ventos, hoc uno conſtantes; hoſtiles æquore claſſes, ſub quibus latere maria videbantur, vel fundi vel disjici; prohiberi opportunè noſtris litoribus alterum hoſtem, ne ab utroque periremus; eripi inhiantibus prædas, Deum immortalem! quàm opimas, imò prædam fieri qui facere mobiebantur; deferri noſtros in portus, interjecto quanquàm Britanno, graves tot mercibus rates, jamque diuturnâ navigatione fractas; effundi quodammodò in ſinum noſtrum, vidente & ringente hoſte, quicquid uſpiam admirandum vel perficit Barbarorum

indu-

induſtria, vel imprægnata tellus recondit, vel ſole obſtetricante terræ parturiunt, aut quoque maria concipiunt; & nuper admodùm arceri longiùs noſtris finibus infeſtum terrâ militem, tantiſque excidere auſis (Jove Depulſore, forſan & Fulguratore aliquando) infulatos Sacerdotes, quibus ſunt pro Apicibus Galeæ, pro Lituis Haſtæ, pro Palliis Paludamenta, & pro Sacris militiæ Latrocinia. Eia iterùm ô Cives! & quaſi levia iſta pro ſalute noſtrâ viderentur, quum humanâ omni ope deſtituti jacenteſque, nullo ad reſurgendum niſu, crederemur, ecce! Deum ire jubentem in ſacra Fœdera, armantemque in nutantis Reipublicæ fulcimentem vim hoſtili majorem, victrices totiens Aquilas, fortem Iberum, Germanum vinci ut armis ſic animis neſcium, cui *pudendum* propè (ità jam Annalium Scriptor)* *adverſus Gallum tanquam in hoſtem duci*. Sed quod omnium maximè lætis vocibus & gratâ ſed immortali memoriâ proſequendum eſt, ecce! quum jactaretur incertis fluctibus Reipublicæ navis, diſcerpta inteſtinis odiis, rimis undequaque fatiſcens, diviſis Patribus, conſternatis Populis, Rectore nullo, ac Principe ejurato, cujus odio noſtris quoque periculis quidam lætari viderentur, remedium averſati, & in proximum quantumvis hoſtile litus proram faciles con-

* *Tac. A.* III. 46.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

converſuri, ecce! mirum dictu, ſublatum quaſi Civium humeris & adſumptum ad Reipublicæ clavum PRINCIPEM TUTELAREM, mox conjunctis Patrum votis exorandum præſentia ut ſpectaret componeretque, fractis æternùm inimicis Tabulis, factione oppreſsâ, compoſitis odiis, devotiſque furenti multitudini

(Eſt aliquid hydrâ potius iratæ dolor Turbæ,

neque tempore alio

--- catulorum oblita leæna Sævior erravit campis)

iis Capitibus quibus ineſſe audaciæ plurimùm, fidei ac prudentiæ parùm, perſuaſum civibus fuit. O lætam ſed ſtupendam rerum cataſtrophen! ô fauſtum ac ſalutarem illum diem! quo cum PRINCIPE, delicio Batavæ Gentis, renaſcentem vidimus priorum temporum felicitatem, redintegratas ſpes populorum, diſcuſſas paventium nebulas, animos expectatione meliorum erectos, Gallum ſuis jam viribus ac perpetuitati fortunæ ſuæ diffidentem: Vidimus conſilia quæ

--- malè Numen amicum

confuſa reddiderat in melius commutari, collapſam diſciplinam reſtitui, deſertores ordinis militari judicio perfundi, purgari noxiis humoribus Reipubl. corpus, reclamari malè vel conſtitutis vel adminiſtratis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

redire in Curias, Senatus, Tribunalia avitam virtutem, pudoremque priſcum, ac majorum cumprimis religionem. *Omnia*, dixit quondam * Romanæ Hiſtoriæ princeps, *repentè mutaverat Imperator mutatus*, ſed illi ut plurimùm abrogando quæ probè & ſapienter inſtituta, Tu WILHELME HENRICE Princeps, refigendo quæ per fraudem invecta, reſtaurando quæ antiquata, revocando quæ neglecta, aut quæ peſſimâ conſuetudine irrepſerant emendando. O tuis majorem votis Hollandiam! quæ ni periiſſes jam periiſſe videbare, nunc ex tantâ calamitate tantam ſalutem conſecuta es, ut recuperaris eum Principem qui æternùm ſubductus rebus tuis putabatur. Et quem, quæſo! Principem? Illum nempè in quo uno cernis conjuncta quæ in quatuor retrò Principibus diviſa, in quo uno, vix militarem ætatem ingreſſo, WILHELMI ſapientia, MAURICII fortitudo, FREDERICI omnium capax animus, & PATRIS ſpiritus verè regii, ſuprà omnes verò intacta vitiis, inacceſſa voluptatibus juventus; quique unus adeò non ſuſtineret modò labantis Reipublicæ ruinam, ſed contrà quàm de Catone Majore celebratum eſt, reſtitueret Adoleſcens quæ Senes labefactaverant. Quàm hìc noſtra geſtiret oratio, PRINCEPS magne, magnorum quoque ſoboles Regum, concentum illum omnium

* *Liv. Hiſt.* L. v.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

nium laudum, omniſque quam auguramur felicitatis, pluribus memorare dicendo? Sed impetum reprimit Senatusconſulti noviſſimi recordatio, quo hanc provinciam opportuniori tempori ac ſenili facundiæ, ſi quando Tuus nobis vultus affulſerit, noſtraque hæc limina propitius ſalutaveris, ſapienter Patres commiſerunt. Quare ad Vos me convertam, Inclyti hujus cùm Academiæ tùm Reipublicæ PROCERES, quorum adſpectu Muſę noſtræ, languentes nuper admodùm ac metu propemodùm exanimes, recipiunt ſpiritum quaſi & ſanguiuem, relaturus quam debeo gratiam pro indultâ huic loco, tot inter rerum molimina, præſentiâ veſtrâ, ac pronis auribus faſtidioſé dicenti. Et quando in hac veſtrâ literariæ Reipubl. curâ adſcriptum noviſſimè ſplendido Ordini Collegam accipimus, liceat quoque tibi VALENSIS Ampliſſime, quanquàm nondum in hoc temet Sacrarium inferenti, gratulari novam honoris dignitatem, nec tam tibi quàm nobis, quàm Literis, quàm Eccleſiæ, imò Patriæ univerſæ, dum in hac tui admotione probavit ſagaciſſimus PRINCEPS quo eſſet in Religionem ſtudio, quâ in Literas propenſione, in Eccleſiam voluntate, in Virtutem remunerandi promptitudine, quâ denique in Penſis diſtribuendis perſpicaciâ, ducendus impetu & affectu nunquàm,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

judicio & ratione ſemper. Nec eſt quod huic Academiæ quam novâ veluti luce hodie perfunditis, huic Reipublicæ cujus novam quandam faciem conſpicamur, Ordini noſtro qui novâ priſtini decoris expectatione recreatur, denique Coronæ noſtræ quæ novâ velut alacritate ad ſtudia literarum accenditur, adprecemur aliud quàm eorum quæ dixi bonorum PERPETUITATEM.

TU queadeò, Trinune Deus, fac ſit hiſce noſtris ſupplicationibus locus, quibus à Te proſtrati abjectique contendimus, ut feliciter inſtaurari cœpta feliciùs perficias: Ut in ambiguâ hac fluctuantium animorum conſtitutione trepidantes erigas, omnemque etiam deſperatiſſimis rebus formidinem amoliare, præterquàm Tui, præterquàm mali quo ad Vindictam *pro-*

provocaris: Ut concuſſâ nuper totâ ſui mole Fœderatam hanc Rempublicam ſupremus Tu Soſpitator, providentiæ tuæ fulcris ſuccollatam, ſtatumines: Ut divulſa novo glutine connectas, proſtrata ſurgere jubeas, inclinata fulcias, erepta, non tàm hoſtium fortitudine quàm nonnullorum vel ignaviâ vel perfidiâ, in integrum reſtituas: Ut fœderatas Hoſtium vires, diviſis illorum ſtudiis, ſolutis nexibus, copiiſque diſſociatis, frangas, quanquàm eſſent auro magis quàm ferro formidabiles, Pythiæ illud edocti

Ἀργυρέαις λόγχαισι μάχου καὶ πάντα νικήσεις.

Ut quemadmodùm hactenùs ità porrò militet noſtris claſſibus æther,

Et

Et conjurati veniant ad claſſica venti:
Ut educas tandem aliquando ex ferali hoc civibus bello exoptatiſſimam pacem, ex hac Reipublicæ quadam nocte alternam lucem, ex triſtibus læta, ex adverſis proſpera, & ex confuſis ordinata: Aut, quod Te *unum poſcimus reliqua omnia complexum, ut ſerves* AURIACI SANGUINIS *veriſſimum* Traducem, *cujus per medios ire ſatellites*, Tuque *ipſe claudere latera ac præſidiũ eſſe clementiſſimè digneris, quando* INTEREST CONFERRI IN UNIUS SALUTEM OMNIUM VOTA, CUJUS SALUS OMNIVM ESSE REPVTATVR.

DIXI.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

AD
Academiam LUGD.-BAT.

Cum Muſis, poſt ferias longiores, in gratiam redeuntem.

AOnii montes, & doctæ culmina Cyrrhæ;
Caſtalidum, Phæbique arces, aſſurgite cælo
Altius, en veſtris iterum reverentia ſacris,
Priſcaque Majeſtas rediit; Tritonia, belli
Fulmina Pierio gaudet ſeponere luco,
Et dulces Martis comites ſibi jungere Muſas:
Armorum præſes, bello metuenda Virago,
Haud tantum favet ingeniis, ſubit ipſa virentes
Sacrorum ſaltus nemorum, non qualis in hoſtes
Horrendos cæli tonitrûs imitata, vel ignes,
Lata fuit ſtragem faciens, qualiſve feroces
Compoſuit miſcens acies: accurrite Divæ,
Et per odoratum lauri nemus, & loca plena
Numine, per rupes, habitataque vatibus antra
Ducite Pegaſides, quoniam ſecludere curas
Dignatur vigiles, & amica reviſere Tempe:
Pacem vultus habet, cujus certamen, & artes
Inſtaurat; blandæ Charites comitantur euntem,
Innexæ pulchris manibus, quam pone ſequuntur
Fama ingens meritis, & ovantes carmine laudes;
Lætiæ, plauſuſque; io! date ſerta Camænæ,
Auguſto capiti quæ circum tempora ſerpant,
Inter victrices quas illi Omlandia lauros
Detulit; & Galli turbatus ſanguine Rhenus.
Inſomnes ſi quid curas, vel triſtia bella
Solari tenues poſſunt, aut fallere cantus;
Tantiſper vacuas belli clangoribus aures
Carminibus mulcete tuis, dedit ipſa canendi

Mate-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

Materiem. Pallas, ſalve fortiſſima bello;
Divûm progenies, & Muſis nata fovendis:
Tu medios inter lituos Heliconis amorem
Aſpiras, tu ſumma urges ad culmina vates;
Virtutemque tuis creſcentem laudibus ornas:
O! mihi ſi quando umbroſo ſub Phocidis antro
Inſideat tantus vati calor, ut tua facta
Bellaque, fortunas, & quos te volvere caſus
Impavidam, invictamque animo Mavortius ardor
Impulit, æternum liceat dimittere in ævum:
Ipſe ego tunc gelidis ſublimem montibus arcum
Suſpendam, bellique notas & ſigna ferentem;
Mænia ſcandentem faciam, longo ordine ſculpam
Prima rudimenta, & Leydæ ſub turribus altis
Ad pacem per te, libertatemque vocatos:
Hic Batavi ſteterint, bellis experta Juventus,
Auſpiciis armiſque tuis: Gelrique ruentes
In Gallos, Friſii, Zelandi, avertere ſcite
Hoſtem conantes ſpumanti vortice Rheno:
His ego Groningæ pugnas, & quid tuus illic
Interferventes Juvenes Mars egerit addam;
Tum vim conſilii celerem, bellique procellâ
Obruta momento caſtra, hoſtilique madentes
Sanguine Weſtphalios, raptaſque in vincula turmas.
At mihi ſit, quâ frons ſeſe pulcherrima molis
Explicat, invictum bellis, hoſtique timendum
Ponere GUILIELMUM, gentis decus illud avitæ,
Ac erepta jugo ſublimia mænia Leydæ.
Sic tua *Spanhemi* nos movit Oratio cunctos,
Ut ſit propoſitum victis ſuccurrere Belgis:
Exoptant omnes HENRICO bella ciere
Auſpice, non alio juſſi ſperare triumphos.

CORN. à MAERSCHE,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
325 C 231